

Отже, соціальна робота пройшла довгий шлях за всю історію від монастирської благодійності до сьогодні, ставши тою галуззю знання, що підтримує, втішає, навчає, повертає віру в себе і допомагає змінити життя на краще. Де основним вектором діяльності є – людські проблеми, тому вона буде існувати доки буде існувати людське суспільство, навіть коли суспільство досягне свого найвищого розквіту, а же не кажучи про періоди упадку та криз.

Ця професія неналежно оцінена протягом віків з боку держави, часу та суспільства, але вона існує і робить багато корисного, відстоючи права людей та даруючи надію тим, хто не зміг утриматися у суспільстві, повертаючи до нього.

1. Бернлер Г. Теорія соціально-психологічної роботи / Пер. зі шведської: общ.ред. С. Ю. Горлова. – М., 2005. – 340 с.

2. Фірсов М. В. Теорія соціальної роботи / М. В. Фіцула, Є. Г. Студьонова. – М.: Гуманітарний видавничий центр ВЛАДОС, 2003. – 432 с.

3. Соціальна робота. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki>

4. Юридичний словник. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://kodeksy.com.ua/dictionary/s/sotsial_nij_pratsi_vnik.htm

ШЛЯХИ СОЦІАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ В ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Олена Бухнієва

*кандидат педагогічних наук, доцент,
Ізмаїльський державний гуманітарний університет*

Лариса Банкул

*доцент,
Ізмаїльський державний гуманітарний університет*

Сучасна ситуація в освіті характеризується тим, що школа повинна являти собою особливе освітнє середовище, в якій, з одного боку, здійснюється виконання суспільством його обов'язкової функції по формуванню соціально адаптивної особистості, а з іншого боку, реально відбувається соціальне, професійне та громадянське самовизначення випускників. Головні завдання сучасної школи – розкрити здібності кожного учня, виховати порядну і патріотичну людину (громадянина, патріота своєї країни), готового до життя у високотехнологічному, конкурентному світі. Шкільне навчання повинно бути побудоване так, щоб випускники могли самостійно ставити і досягати серйозних цілей, вміло реагувати

на різні життєві ситуації. Йдеться про соціалізацію учнів безпосередньо в освітньому середовищі [1, с. 59].

Соціальні перетворення, що понад 25 років відбуваються в Україні призвели до погіршення соціально-економічного стану сімей, поширення соціального сирітства, деформації суспільних цінностей, поширення негативних явищ у середовищі неповнолітніх, зокрема: домінування кримінальної субкультури, вживання алкоголю, тютюну, наркотичних речовин, лібералізація статевої моралі, зниження віку «сексуального дебюту» тощо. В цих умовах школа залишається тим осередком, що, з одного боку, транслює вплив середовища на формування особистості, а з іншого, своїми специфічними засобами формує людину, відповідно до соціального ідеалу.

В педагогічній науці школа розглядається як спеціально створений державний заклад, головним завданням якого є соціальне виховання дітей та молоді. Необхідність виконання школою зовсім нових соціально-педагогічних функцій, що обумовлені необхідністю впливу на соціокультурну ситуацію, потребу розвитку соціально- психологічної служби, в складі не лише психолога, а й соціального педагога, серед професійних завдань якого виокремлюються: формування гуманістичних стосунків між вихованцями, учнями й педагогами; охорона та захист прав та інтересів дітей; вивчення особливостей особистості учня та соціальної ситуації розвитку та умов його життєдіяльності; вияв інтересів, потреб, проблем і труднощів дітей та підлітків; створення атмосфери психологічного комфорту для учнів у навчальній діяльності; організація та координація різних видів позашкільної діяльності; попередження конфліктів в учнівському середовищі; допомога старшокласників у професійному самовизначенні; орієнтація учнів на здоровий спосіб життя; профілактика правопорушень серед учнівської молоді, робота з учнями «групи ризику»; посередницька діяльність між учнями та адміністрацією; організація взаємодії школи та сім'ї у вихованні дітей, підлітків та старшокласників [3, с. 28].

Проблема соціалізації особистості отримала досить багатобічне освітлення в рамках різних галузей знань: філософії, соціології, етики, психології, педагогіки та ін., де розглядаються різні аспекти цього процесу. Проте, найбільш значима дана проблема для педагогіки, оскільки саме вона передбачає теорію і практику навчання, виховання. А також для соціальної педагогіки, як галузі педагогіки, що вивчає закономірності соціально-культурної адаптації людини, групи, суспільства з метою гармонізації, гуманізації їх взаємовідносин на внутрішньо-, між- та надособовому рівні, а отже, і соціалізації нового покоління, адже практично кожна людина проходить дитячий садок, школу та інші навчальні заклади як соціальні інститути. Оскільки, основна категорія яку розглядає соціальна педагогіка – соціалізація особистості, зокрема входження особистості в соціальне середовище, прийняття норм, цінностей та правил цього середовища [3, с. 319].

У сучасному суспільстві, що нестримно розвивається і змінюється, соціалізація відбувається часто стихійно, а розвиток індивідуальності в процесі освоєння соціального досвіду замінюється формуванням особистісних стереотипів. У той же час суспільству потрібна ділова, ініціативна, творча, активна особистість, здатна реалізувати себе в професійній сфері та міжособистісних відносинах. У сучасних умовах саме школа покликана забезпечити розвиток таких якостей та можливостей для самореалізації підростаючого покоління.

Проблема соціальної адаптації школярів в сучасних умовах набуває все більшу значущість. Загострення соціально-економічного середовища, велика кількість суперечливої і негативної інформації в ЗМІ, зниження виховного потенціалу сім'ї негативно позначаються на процесах соціальної адаптації дітей, оскільки вони найбільш схильні до впливу чинників навколишньої дійсності. Соціальна адаптація школяра розуміється як здатність особи до соціального, морального і побутового виживання, статутного самоствердження, співпраці в існуючих і нових, очікуваних і таких, що не передбачаються обставинах, готовність вибирати різні способи життєдіяльності, зберігаючи свою індивідуальність [2].

У ситуації, що склалася, саме школа, будучи державним інститутом, здатна закласти в маленьку людину соціально-моральні норми, правила поведінки і орієнтувати його на те, що дійсно цінне і значуще в житті, що дозволить йому протистояти негативному впливу соціуму і успішно пройти процес соціальної адаптації. Соціальна адаптація дитини залежить від багатьох чинників. Особливе місце серед них відводиться педагогічному впливу в процесі виховання. Під впливом педагога у дитини відбувається узгодження самооцінки і вимог відповідно до можливостей і реальностей соціального середовища; оцінки, прийняття або відкидання вимог, норм соціального середовища, загальновизнаних соціальних цінностей. Пошук технологій супроводу соціального становлення особистості, її соціальної адаптації стає важливим аспектом виховної роботи в класі.

Таким чином соціально-педагогічна місія школи як традиційного соціального інституту і агента соціалізації полягає у забезпеченні прав дитини, формуванні у неї необхідного адаптаційного потенціалу, створенні відповідних умов для її самореалізації, а також мінімізація негативних впливів соціуму на особистість шляхом використання сприятливих факторів соціального оточення.

1. Безпалько О. В. Соціальна педагогіка: схеми, таблиці, коментарі : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / О. В. Безпалько. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 208 с.

2. Заверико Н. В. Школа як фактор соціалізації учнівської молоді / Н. В. Заверико // Електронний збірник наукових праць Запорізького обласного інституту післядипломної педагогічної освіти. – 2012. – № 1 (7). – Режим доступу до журн. : http://virtkafedra.ucoz.ua/el_gurnal/pages/vyp7/konf3/Zaveriko.pdf

3. Соціальна педагогіка : мала енциклопедія / За заг. ред. проф. І. Д. Зверєвої. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 336 с.

**РОЛЬ ВИКЛАДАЧІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ У ФОРМУВАННІ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ
ЖИТТЯ СТУДЕНТІВ**

Леонід Житомирський

старший викладач

Ізмаїльський державний гуманітарний університет

Стан здоров'я студентської молоді – один із важливих узагальнюючих параметрів в нації. Студентство являє собою потенціал кваліфікованих трудових резервів країни, основний інтелектуальний потенціал суспільства та є активним суб'єктом соціального відтворення і рушійною силою подальших соціально-економічних змін та суспільного розвитку держави.

Здоровий спосіб життя студентів має велике соціально – політичне значення. Саме він активізує людський фактор – один з основних резервів досягнення економічного прогресу і вдосконалення суспільства, дозволяє значною мірою розкрити ті цінні якості особливості, які необхідні в умовах динамічного розвитку демократичного суспільства в Україні. Найважливішими рисами фізичної досконалості є місце здоров'я, висока працездатність, великий запас рухових навичок.

Загальновідомо, що кінцевою метою освіти та виховання студентської молоді у закладах вищої освіти є психологічна і практична підготовка молоді до самостійної творчої роботи. У зв'язку з цим найважливішим завданням навчально – виховного процесу є формування у студентів наукового світогляду, певної системи знань, професійних навичок і вмінь, високої пізнавальної активності та самостійності, стійких інтересів і прагнення до творчої діяльності [2, с. 6].

Якісне розв'язування цих завдань можливо за умови, що студенти мають гарне здоров'я і ведуть здоровий спосіб життя.

За даними Державного комітету статистика України, в країні функціонує 505 вищих навчальних закладів I-II рівня акредитації та 349 III-IV рівня акредитації, де здобувають освіту 2 млн. 491 тисяча студентів. Останніми роками активізувалася увага до здорового способу життя здобувачів вищої освіти. Це пов'язано зі стурбованістю суспільства з приводу стану здоров'я фахівців, що випускаються вищою школою, зростанням захворюваності в процесі професійної підготовки, наступним зниженням працездатності.